

PS 100/16 Økonomiplan 2017 - 2020

Rådmannens innstilling

Økonomiplan 2017 – 2020, i samsvar med rådmannens arbeidsutkast av 14.11.2016, vedtas.

Behandling i Flatanger Formannskap - 29.11.2016

Ingen andre forslag enn rådmannens innstilling ble fremmet.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt som formannskapets innstilling til kommunestyret.

Innstilling i Flatanger Formannskap - 29.11.2016

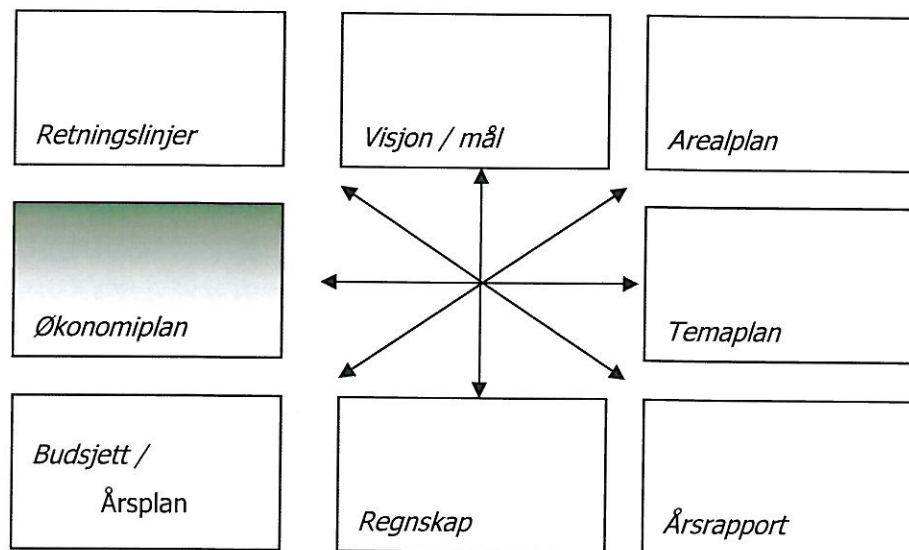
Økonomiplan 2017 – 2020, i samsvar med rådmannens arbeidsutkast av 14.11.2016, vedtas.

Kommuneplan for Flatanger Kommune

Økonomiplan 2017 - 2020

*Vedtatt av Flatanger kommunestyre den i sak
(Rådmannens arbeidsutkast av 14.11.2016)*

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	s. 3
2.	Om virksomheten	s. 3
2.1	Dagens situasjon/utviklingstendenser	s. 3
2.2	Vesentlige momenter som påvirker vår økonomiske utvikling	s. 6
2.3	Totalt omstillingsbehov	s. 11
3.	Framtidige utfordringer	s. 12
3.1	Fellesutgifter, stab, støtte	s. 12
3.2	Oppvekst og kultur	s. 12
3.3	Helse, sosial og omsorg	s. 13
3.4	Næring, miljø og teknisk	s. 14
4.	Mål	s. 14
4.1	Visjon og mål for kommunens virksomhet	s. 14
4.2	Mål som er styrende for den økonomiske utvikling	s. 16
5.	Planlagte endringer/tiltak	s. 18
5.1	Investeringsbudsjettet	s. 18
5.2	Driftsbudsjett	s. 19
5.2.1	Viktige forutsetninger	s. 19
5.2.2	Tiltak med økonomisk konsekvens	s. 19
5.3	Økonomiplan drift 2017 – 2020, talldel	s. 22

1. INNLEDNING

I følge kommunelovens § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen er en del av kommuneplansystemet, med kommuneplanens strategidel som overordna dokument.

I følge kommuneloven skal økonomiplanen:

- Vedtas en gang i året – en rullerende plan
- Omfatte minst de fire neste budsjettår
- En realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.
- For hvert enkelt år settes opp i balanse utg/innt.
- Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens virksomhet skal integreres i økonomiplanleggingen.

Kommuneplanen inneholder bl.a. konkrete tiltak til prioriteringer. Dette med utgangspunkt i prioriterte tiltak slik de fremkommer i de ulike etaters strategiplaner.

Økonomiplanen skal synliggjøre økonomiske konsekvenser av tiltak som skal settes i verk, og gi uttrykk for kommunestyrets prioriteringer. Planen bør også angi mål for kommunens økonomiske utvikling de nærmeste åra.

2. OM VIRKSOMHETEN

2.1 Dagens situasjon/utviklingstendenser

Kommunen har de siste åra hatt balanse i regnskapet, med unntak av et merforbruk på kr. 1,087 mill i 2013. Dette merforbruk er inndekt i 2014 og en drar således ikke med seg et akkumulert underskudd som må inndekkes i kommende år. I 2008, 2013 og 2014 hadde en imidlertid en tæring på tidligere oppsparte midler, mens en i 2009, 2010, 2011 og 2015 kunne foreta en avsetning. Netto negativt driftsresultat for 2008 var på ca 5,7 mill kr., noe som utgjorde 6,9 % av driftsinntektene. I perioden 2009 til 2016 er det igangsatt en rekke innsparingstiltak, samt tiltak for å øke inntektene.

I 2009 og 2010 kunne vi notere oss et positivt netto driftsresultat på h.h.v kr. 3,478 mill, noe som utgjorde 3,8 % av brutto driftsinntekter og kr.1,706 mill, noe som utgjorde 1,9 % av brutto driftsinntekter. En vesentlig forklaring på positivt resultat i 2009 var finansiering av drift gjennom merverdiavgift fra investeringer. I 2011 hadde kommunen et lite negativt regnskapsført netto driftsresultat, men tar en korreksjon på faktiske periodiseringsfeiler, kan en også for dette år notere seg et positivt netto driftsresultat på ca kr. 766.000. Positivt resultat i 2010 og 2011 kan tilskrives mindreforbruk i enhetene. I 2012 oppnådde kommunen igjen et positivt netto driftsresultat, da på på kr. 3,19 mill, noe som utgjorde 2,9 % av brutto driftsinntekter. I 2013 og 2014 var positivt netto driftsresultat på h.h.v kr. 1,095 mill og kr. 1,092 mill (h.h.v 1% og 0,9% av brutto driftsinntekter), Overskuddene i aktuelle år kan også tilskrives ekstraordinære skjønnsmidler/ettårstiltak. Uten dette ville resultatene vært betydelige lavere, mellom kr. 2 – 3 mill.. I 2015 oppnådde kommunen et positivt netto driftsresultat på kr. 1.937.000, dvs 1,8% av brutto driftsinntekter.

Kommunens utfordring framover vil ut fra dette være og fortsatt tilpasse drift i henhold til økonomiske realiteter. Demografiske endringer som virker inn «uheldig» på statens kosnadsnøkler i utmåling av frie inntekter, vil medføre fortsatt en realnedgang på statlig overføringer til Flatanger kommune

Rådmannen ser imidlertid at de siste års økonomiske omstillingsperiode har båret frukter. Kommunen har tatt store steg m.h.t. å tilpasse drift til økonomiske rammebetingelser.

Regnskapstall 2009 - 2015. Beløp i hele 1000 kr.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rammetilskudd	47 170	47 025	52 580	58 502	57 134	56 716*	54 201
Skatteinntekter	16 462	17 863	17 974	21 639	22 884	20 942	23 043
Regnskapsmessig undersk./oversk.	2 638	977	2 050	0	-1 087	771	1 633
Langsiktig lånegjeld pr 31.12	77 043	71 964	68 962	71 937	71 694	75 288	72 454

(Rammetilskudd i 2014 er eksklusiv refusjon, Brannkatastrofe på Sørneset, kr. 8.659.000)

Kommunens økonomiske utvikling over tid (nominell kroneverdi i 1000 kroner), samt nøkkeltall (R = regnskap, B= budsjett):

	2011	2012	2013	2014	R-2015	B-2015	Avvik 2015
Til fordeling til drift, kr.	68.908	72.895	73.717	85.654	78.270	76.791	+1.479
Regnskapsmessig resultat = Mindre/merforbruk (-) i h.h.t. budsjett, kr.	2.051	0	-1.087	771	1.633	0	+1.633
Netto driftsresultat, kr.	-221	3.190	1.095	1.092	1.937	-726	+2.663
Driftsmargin = Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	-0,2	2,9	1,0	0,9	1,8		
Gjeldsgrad	6,17	6,68	7,44	5,68	5,68	5,08	
Egenkapitalandel (Soliditet)	0,14	0,13	0,12	0,15	0,15	0,16	
Arbeidskapital, kr.	10.420	12.870	9.562	24.641	24.641	20.375	
Likviditetsgrad 1	1,74	1,89	1,52	2,45	2,45	2,27	

Forklaringer nøkkeltall:

Driftsmargin = Netto driftsresultat i % av driftsinntektene

Gjeldsgrad = Kortsiktig gjeld + langsiktig gjeld (inkl. pensjonsforpliktelser)/Egenkapital

Egenkapitalandel = Egenkapital/Totalkapital

Arbeidskapital = Omløpsmidler – kortsiktig gjeld

Likviditetsgrad 1 = Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Kommentarer til tabell:

Netto driftsresultat er den viktigste økonomiske indikatoren i kommuneregnskapet, og det er et overordnet mål for kommunesektoren at netto driftsresultat bør ligge på ca. 1,75 -2 % av driftsinntektene (driftsmargin). Dette for å kunne bygge opp en nødvendig buffer for framtidige utfordringer og uventede hendelser.

I 2015 ligger kommunen innenfor den anbefalte margin med et netto driftsresultat på 1,8% av driftsinntektene.

Finansielle nøkkeltall, 2015 (2014-tall i parentes)

	Flatanger	Kommunegruppe 05
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2,2 (2,5)	0,9 (0,5)
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,8 (0,9)	1,8 (1,4)
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter	236,8 (215,8)	222,9 (219,3)
Arbeidskapital ex premieavvik i % av brutto driftsinntekter	9,4 (11,1)	18,8 (17,3)
Frie inntekter i kr. pr innbygger	70.031 (77.138)	69.568 (68.679)
Netto lånegjeld i kr. pr innbygger	57.739 (55.725)	66.478 (61.130)

Kommentar: Høyt beløp på frie inntekter i kr. pr. innbygger, skyldes for 2014 statlig refusjon knyttet til brannkatastrofen på Sørneset.

I de siste driftsår har kommunen hatt tæring av disposisjonsfondet med unntak av så langt i 2016. Prognosert størrelse på disposisjonsfondet pr. 31.12.2016 er ca kr. 4,1 mill.

Det er ikke noe mål i seg selv at kommunen skal opparbeide fond,- inntektene skal brukes til produksjon av tjenester til innbyggerne. Det er likevel viktig å ha en liten reserve for å møte uforutsette behov eller svingninger i inntekter/ utgifter. Det er også gunstig å ha en opparbeidet reserve som kan legges inn i utbyggingsprosjekter, slik at en ikke må lånefinansiere alle tiltak.

Virkingen av endring i folketall, alderssammensetning i befolkningen, og endringer i inntektssystemet til kommunene, medfører at kommunen kontinuerlig må arbeide for å ha et aktivitetsnivå som står i stil til inntektene. Endringer i vektlegging av ulike kriterieverdier som danner grunnlag for utmåling av rammetilskudd for kommunene, har gjort at Flatanger kommune nå kommer enda dårligere ut over inntektssystemet som gjelder f.o.m. 2017 enn de kriterier som ble lagt til grunn i det gamle inntektssystem, selv om det nye inntektssystem «premierer» kommuner som Flatanger som har betydelige avstander inn til en region med minimum 5000 innbyggere. Dette skyldes i all hovedsak at andelen av unge innbyggere i kommunen er sterkt fallende.

De siste 10 år har vi hatt følgende endring i befolkningssammensetningen:

Aldersgruppe	1.1.2006	1.1.2016	% endring
0 – 5 år	82	43	Nedgang på 47,6%
6 – 15 år	173	119	Nedgang på 31,2%
16 – 66 år	716	717	Uforandret
67 +	203	224	Økning på 10,3%
Totalt:	1174	1103	Nedgang på 6%

Altså; Rask endring i befolkningsutvikling/-sammensetning, med tilhørende inntektssvikt, gir oss store utfordringer m.h.t. å endre virksomheten/tjenester/tjenestenivå i raskt nok tempo i forhold til kravet om budsjettbalanse.

2.2. Vesentlig momenter som påvirker vår økonomiske utvikling:

Befolkningsutvikling og alderssammensetning:

Innbyggertall, inkludert kjønns og alderssammensetning, påvirker i stor grad kommunens tilgang til frie inntekter gjennom rammeoverføringer. Samtidig gir dette oss til stadighet en utfordring m.h.t. å kunne tilpasse tjenestenivået i forhold til ”etterspørselen”. Som et eksempel kan en her nevne; Hvordan tilpasse tjenestenivået i oppvekstsektoren ved en nedgang i barnetallet, samt tilpasse tjenestenivået i omsorgssektoren ved en økning av antall personer med omsorgsbehov?

Utvikling folketall og antall fødte, pr. 31.12. hvert år:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Folketall	1174	1168	1138	1134	1104	1109	1141	1158	1120	1119	1103
Ant. fødte	13	4	8	5	5	5	10	10	6	7	4
Fødselsoverskudd	-2	-6	-8	-8	-14	-3	-5	-7	-11	-8	-5
Nettoinnflytting	-29	0	-22	4	-16	8	37	24	-27	7	-11

Befolkningsframskrivning:

År, folketall pr. 01.01. 2016 og prognoser SSB for 2020, 2030 og 2040

	2016	2020	2030	2040	Endring i perioden
Prognose Flatanger, ”middels vekst”	1103	1090	1091	1070	-3%
Prognose landet, «Middels vekst»	5,21 mill	5,44 mill	5,92 mill	6,33 mill	+21,4%

Alderssammensetning, fremskrevet pr. 01.01., SSB, ”middels prognose”

År	I alt	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67 år+
2016	1103	43	119	60	657	224
2020	1090	57	92	56	640	245
2030	1091	75	115	37	557	307
2040	1070	61	131	54	505	319

Prognosen viser her en sterk nedgang i antall barn i skolepliktig alder fram til 2020, men en tilsvarende økning av barn i aldersgruppen 0 – 5 år. I hele perioden øker antall eldre kraftig. Antall personer i yrkesaktiv alder har en vesentlig nedgang. Dette kan i neste omgang skape vesentlige rekrutteringsvansker til jobber både i privat næringsliv og offentlig tjenesteyting. Ut fra prognosert utvikling ser en at gjennomført heving av infrastruktur i barnehage er framtidsrettet, men at vi vil stå overfor vesentlige kapasitetsutfordringer knyttet til eldreomsorg.

Antall ansatte:

En stor andel (ca 2/3) av kommunens driftsutgifter er knyttet til lønn. Tabell viser årsverksutvikling i kommunen de siste år:

Antall avtalte årsverk i kommunen ekskl. lange fravær og antall sysselsatte.

	Årsverk	Sysselsatte
2007	116,6	177
2008	113,5	168
2009	111,5	164
2010	106,0	160
2011	107,0	160
2012	108,6	162
2013	104,39	165
2014	103,0	162
2015	101,4	

(Årsverkstall for 2013 - 2015 er hentet fra egen lønningsstatistikk. For årene 2007 -2012 er det hentet fra KOSTRA-statistikk. Sysselsettingstall er hentet fra KOSTRA)

Trenden fra 2007 er en nedgang i både antall årsverk og antall sysselsatte i kommunen. Utviklingen viser at vedtatte føringer lagt inn i budsjett og årsplan blir satt ut i livet. I samme periode er også kommunen tilført vesentlig nye oppgaver som gjennomføres uten styrking av ansattressursen, altså gjennom effektiviseringstiltak. Siden 2007 er det gjennomførte effektiviseringstiltak som har redusert lønnsbudsjettet årlig med ca. kr. 9 mill i 2016-kroner.

Kompetanseutvikling på alle nivå i kommunen bør ha et stort fokus og prioritet framover i og med tjenestenivået skal opprettholdes og videreutvikles med stadig færre ansatte.

Prioritering av ressursbruk

Prosentfordeling av nettoutgifter til de ulike kommunale driftsenheter de siste 4 år, ekskl avskrivingskostnader:

	2011	2012	2013	2014	2015
HA 0, Sentrale styringsorganer	2,1%	1,7%	1,9%	1,6%	2,0%
HA 1, Fellesutgifter, stab, støtte	9,7%	9,0%	9,2%	9,2%	9,2%
HA 2, Oppvekst, kultur	29,1%	28,3%	27,7%	28,2%	29,4%
HA 3, Helsev., sosiale tj., pleie/omsorg	46,5%	46,8%	48,7%	48,2%	46,6%
HA 4, Næring, miljø, teknisk	11,1%	12,8%	11,1%	11,4%	11,3%
HA 5, Kirkelige formål	1,5%	1,4%	1,4%	1,4%	1,5%
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%

Kommentar:

I forhold til gj.snitt i de siste driftsår kan en i 2014 se følgende utvikling:

En ser at i driftsmidler til fordeling har andel nettokostnad innenfor Helsevern, sosiale tjenester, pleie/omsorg økt, men en nedgang i 2015. Størst nedgang innenfor Oppvekst og kultur fram tom 2013, mens en liten oppgang i 2015.

Skjønnsmidler tildelt fra Fylkesmannen

Som tidligere nevnt, kan de siste års tildelte skjønnsmidler fra Fylkesmannen, både når det gjelder ettårskompensasjon og ekstraordinære midler, forklare at kommunen de siste år har klart å balansere utgiftene i tråd med inntektene. Dette er kompensasjonsordninger som nå gradvis faller bort, og kommunen må således rigge sin økonomiske drift i tråd med ordinære inntekter over inntektssystemet og kommunale avgifter/gebyrer.

Prioritering m.v. i forhold til andre kommuner:

Utvalgte nøkkeltall 2015, kilde: KOSTRA

	Flatanger	Gj.snitt Kommunegr. 05	Gj.snitt Nord- Trøndelag
Prioritering			
Netto driftsutgifter per innbygger 1 – 5 år i kroner, barnehager	151 895	133 467	131 817
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202,215,222,223), per innbygger 6-15 år	144 739	144 429	108 762
Netto driftsutgifter per innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	3 919	4 393	2 555
Netto driftsutgifter per innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	27 872	25 803	16 251
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten per innbygger 20-66 år	1 603	2 346	2 624
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	2 964	8 431	9 307
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kroner per innbygger	11 000	10 086	4 844

	Flatanger	Gj.snitt Kommunegr. 05	Gj.snitt Nord- Trøndelag
Dekningsgrad			
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	100	88,9	93,1
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent	13,4	9,9	9,1
Legeårsverk pr. 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,1	16,2	10,4
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	13,5	11,1	9,1
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	97,8	96,0
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	25	17,9	11,4
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggere 20-66 år	3,5	3,7	3,9
Andel barn med barnevernstiltak ift. Innb. 0-17 år	4,1	-	-
Produktivitet/enhetskostnader			
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	176 711	184 230	169 804
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev * Se merknad etter tabell	199 220	150 151	113 908
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8. til 10. trinn	7,2	9,7	14
Korrigerte brutto driftsutgifter per mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	169 600	216 468	226 389
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner, institusjon, per kommunal plass	950 545	987 569	970 825

Merknad til brutto driftsutgifter til grunnskole:

Ansvar 202: Alle utgifter til skole, dvs. også utgifter til kjøp av tjenester på Namdalseid og Osen, spesialundervisning Flatanger Montessoriskole (FM), PPT-tjeneste som også dekker Sæter og Vangan.

Ansvar 222: Skolelokaler; Dekker også utgifter til lokaler for bibliotek, kulturskole og SFO.

Ansvar 223: Skoleskyss; Dekker også skyss til elever ved FM, Sæter og Statland.

NB! Alle disse utgiftene fordeles på de elevene vi har på Lauvsnes og Utvorda.

Nye reformer/oppgaver til kommunene:

Det knyttes stor usikkerhet med hensyn til ressursbruk og kostnadsdekning i forbindelse med overføring av nye lovpålagte oppgaver til kommunene. Enkelte reformer, slik som samhandlingsreformen, vil dessuten betinge et utstrakt kommunesamarbeid for å kunne løse alle mål. 2012 er første år etter at den nye helsereformen (samhandlingsreformen) trådte i kraft. I årene 2012 tom 2014 ser vi at kommunen har høyere kostnader til delfinansiering av behandling av pasienter i helseforetaket enn hva vi ble tildelt i inntektsramme. Imidlertid har staten f.o.m 2015 avvirket denne medfinansieringsordning. I 2015 ble det etablert et felles tilbud for øyeblikkelig helsehjelp etter nærmere fastsatte kriterier mellom kommunene Osen, Namdalseid og Flatanger. Vertskommune er Namdalseid kommune.

Kommunereformarbeidet har hatt stor fokus i kommunen. Kommunestyret fattet i 2016 vedtak om at en fortsatt ønsker å bestå som en egen kommune, men at kommunen er fortsatt positiv til å utvikle et utstrakt samarbeid, også på tjenestenivå, med omkringliggende kommuner. Utvikling av robuste og kvalitetsmessig gode samarbeidsordninger vil for Flatanger kommune være av avgjørende viktighet for at vi også fram i tid skal kunne utføre de oppgaver vi er satt til å gjøre. Dette arbeid må vies stor fokus, ikke minst med bakgrunn i endringer i kommunestruktur i nabokommuner og avvikling av Midtre Namdal Samkommune. Dette medfører også at mange av de eksisterende samarbeidsavtaler må reforhandles.

Pågående flyktningekrise vil påvirke hele den vestlige verden, og dermed også vår kommune. Staten har sterke forventninger til at alle landets kommuner bosetter flyktninger. Med utgangspunkt i dette har kommunestyret fattet vedtak på at også Flatanger skal bli en bosettingskommune. De første flyktninger flytter hit høst 2016. Foreløpig forutsettes at statlig finansiering vil dekke kommunens kostnader, slik at dette ikke i første omgang påvirker kommunens nettoøkonomi. Oppgaven vil imidlertid føre til at mange kommunale enheter får tilført flere oppgaver ifbm integreringsarbeidet.

Kapitalkostnader, knyttet til rentenivå, avdragstid, lånegjeld:

Utvikling av kommunes langsiktige lånegjeld (1000 kroner)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Langsiktig bruttolånegjeld pr. 31.12.</i>	77.043	71.964	68.962	71.937	71.694	75.288	72.454

Her ser vi at gjeldsbelastningen er blitt redusert etter 2008, og i forhold til sammenlignbare kommuner kan en si at vår gjeldsbelastning er moderat. Kommunen står imidlertid overfor større investeringsbehov på infrastruktur innenfor pleie-og omsorg, samt andre viktige tiltak (se investeringsbudsjett). En endring i rentenivået på 1% innehar en økonomisk konsekvens totalt på netto ca. kr. 700.000.

Statens bevilgning av frie inntekter til kommunene:

Endringer fra og med 2017 i inntektssystemet for kommunene har bl.a. medført endring i vektlegging av de ulike kriterieverdier som danner grunnlag for utmåling av utgiftsutjevningen i rammetilskuddet. For Flatanger gir dette negative utslag. I forbindelse med utmåling av utgiftsutjevningen blir det ut fra ulike kriterier beregnet kostnadsindeks. En kostnadsindeks på verdi 1 betyr at utmålingen blir i tråd med landsgjennomsnittet. Dette gir igjen en realnedgang på rammeoverføring fra staten til kommunen. Lav andel av unge Flatangeringer, aldersgruppen 0 –

15 år, er hovedforklaringen. Utgiftsutjevningen i inntektssystemet dreier i retning mot kommuner med høy tilvekst i disse yngste grupper.

I forhold til tidligere inntektssystem kommer imidlertid kommunen ut bedre på ett område i og med at vi kompenseres for et høyere basistilskudd. Dette med bakgrunn i kompensasjon for «avstandsulemper» m.v. («ufrivillig liten»).

Totalt opplever vi likevel en vedvarende realnedgang i kommunens frie inntekter. For å snu denne utvikling er det særdeles viktig at kommunen nå lykkes med å snu befolkningsutviklingen til minimum å følge gjennomsnittlig utvikling i resten av landet. Siste tids positive utvikling innen kommunens næringsliv, økt boligbygging og bosetting av flyktninger bør være viktige bidrag i så måte.

Inne i de frie inntektene ligger også disponering av statlige skjønnsmidler. En del av disse midler har for vår kommune også vært av ekstraordinær art – ettårige ”omstillingsmidler” knyttet til inngått forpliktende omstillingsplan inngått med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. For 2014 utgjorde dette kr. 2,15 mill kroner. For 2015 ble dette trappet ned til kr. 0,775 mill. Dette er skjønnsstilskudd som Fylkesmannen har formidlet og opphører helt fra og med 2016/2017.

For 2017 vil kommunen få et netto trekk i statlig rammetilskudd på kr. 2.883.000 som følge av at vi har en privat grunnskole i kommunen.

Nærværsutvikling:

Nærværsutvikling i hele kommunen samlet

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
89 %	90,6 %	91 %	91 %	90,2%	91,9%	90,8%

Som tabellen viser, har vi hatt en forbedring i jobbnærværsutviklingen fram til 2011/2012 i forhold til de siste år forut. I 2013 hadde vi imidlertid en liten tilbakegang. Klarer en å øke jobbnærværet til 93,5% i snitt, som er målsatt i vår IA-plan, viser beregninger at kommunen årlig kan spare ca. kr. 0,4 mill.

Ressurskrevende brukergrupper:

Flatanger kommune innehar et sammensatt bilde av ressurskrevende brukergrupper på lik linje med andre kommuner. I en folkefattig kommune, som Flatanger, innehar en imidlertid stor utfordring med hensyn til å utnytte ”stordriftsfordeler” i utvikling av tjenestetilbudet innenfor dette område. Dette på grunn av at brukergruppen er sammensatt, men få brukere med samme tjenestebehov.

2.3 Totalt omstillingsbehov

Forutsatt at kommunens folketall og alderssammensetningen fra nå av utvikler seg i takt med gjennomsnittlig utvikling i landet, kan vi likevel forvente en ytterligere nedgang i kommunens frie inntekter. Dette skyldes bl.a. at vi i 2017 er kompensert med ca. 1,2 mill i rammen gjennom inntektsgarantiordningen (INGAR). Prognosene tilsier at denne kompensasjon faller bort innen 2020. Dette kombinert med et økt investerings- og lånebehov, samt behov for økte ressurser på enkelte områder, gjør at kommunens omstillingsbehov er på ca kr. 3,6 mill. kroner over en 3- års periode f.o.m 2018 t.o.m. 2020.

Forutsetningen om positiv utvikling i befolknings- og alderssammensetning er kritisk. Ikke minst med utgangspunkt i SSB-prognose og siste års utvikling.

Aktiv innsats for å bedre befolkningsutviklingen i kommunen, jfr. overordnet mål i kommunens samfunnsplan, er ut fra dette fortsatt sentralt i forhold til inntektssystemet. Vi er imidlertid inne i en svært positiv periode mht både nærings- og boligutvikling. Dette kombinert med effekt av å bosette flyktninger bør kunne bidra sterkt til å snu utviklingen.

3. Framtidige utfordringer

I kommunens årsmelding angir hver virksomhet framtidige utfordringer med utgangspunkt i lokale utviklingstrekk, lokale vedtatte mål og planer, lover og forskrifter og sentrale føringer ellers. Utfordringene legger derfor føringer på kommunal drift, og endringsbehov.

Framtidige utfordringer for hovedansvarsområdene slik de fremkommer i årsmelding for 2015:

3.1 Fellesutgifter, stab, støtte:

- Sikre og gjennomføre god økonomistyring og driftstilpasning i forhold til stadig trangere økonomiske rammer/budsjett.
- Sette av nok tid til ledelse, kontroll, og administrative oppgaver.
- Sikre rett og optimal organisering av tjenestetilbud i henhold til ressurstilgang og lovkrav/ kommunale vedtak.
- HMS/IA-arbeid, oppnå økt jobbnærver
- Bedre intern- og eksterninformasjon
- Gi rom for ledelsesutvikling og økt kompetanse
- Generell kommunal rekruttering
- Planarbeid; Revidering arealplan og beredskapsplan
- Gjennomføre en god prosess som fører til et godt beslutningsgrunnlag i kommunestrukturprosessen.

3.2 Oppvekst og kultur

- Synkende barnetall, økte forventninger til tjenestekvalitet/tilpassa tjenester og reduserte økonomiske rammer både innenfor barnehage, skole, SFO og musikk- og kulturskole.
- Tilfredsstille kompetansekravene etter hvert som det blir færre ansatte og økte kompetansekrav.
- Videreføre og implementere utviklingsprosjektene “Vurdering for læring” og “Ungdomstrinn i utvikling”, og kople disse til helhetlig og kontinuerlige skoleutviklingsprosesser.
- Videreutvikle samarbeidet mellom skoler, barnehager og PPT med mål om bedre tilpassa opplæring og oppfølging.
- Møte endringer i adferdsmønster og foreldreforventninger på en god måte.
- Sikre godkjenning av Vangan etter “Forskrift om miljøretta helsevern.....”
- Utvide åpningstiden ved biblioteket.
- Registrere lokalhistoriske foto og gjøre dem godt søkbare i bibliotekbasen.
- Ruste opp biblioteket til å møte nye behov som følge av bosetting av flyktninger.

- Bidra til utvikling av den nystarta frivilligsentralen.
- Avklare museets framtid.
- Opprettholde og videreutvikle dagens tilbud innen kulturområdet.

3.3 Helse-, sosial- og omsorg.

- Økonomistyring innenfor de ulike tjenesteområder. Nivå på tjenester må ses i forhold til endringer i lovverk og de økonomiske rammer som er stilt til rådighet – rammene må være realistiske. Endring i brukerbehov medfører krav om økte ressurser, men det er ikke sikkert at det er det som er det riktige svaret.
- Større fokus på helsefremmende og forebyggende arbeid innenfor alle fagområdene, men også her forutsettes det tilstrekkelig med ressurser.
- Kommunereform og organisasjonens omstillingsevne. Dette både om Flatanger blir en del av en større kommune, men også i forhold til om kommunen velger å bli stående alene.
- Ulike former for samhandlingsperspektiver; muligheter, måter og metoder sett i ly av kommunereform.
- Organisasjonsutvikling; Arbeidstidsordninger, organisasjonsverdiene, kommunereform, HMS (helse-, miljø og sikkerhetsarbeid) /IA (inkluderende arbeidsliv).
- Kvalitetsutvikling av tjenestene
- Gjennomføring av intern kompetanseheving.
- Økte behov fra brukerne med bevissthet rundt sine rettigheter.
- Beholde og rekruttering av tilstrekkelig og kvalifisert arbeidskraft.
- Bygningsmessig vedlikehold og uteområder – ombygging som svarer på faglige vurderinger av behov.
- Tilstrekkelig med faglige ressurser til å kunne dekke behov både innen fysioterapi- og helsesøsterområdet. I perioder kapasitetsutfordringer knyttet til omfanget av kommunale oppgaver og avsatt ressurs til området. Utfordring å dekke opp alle kommunale oppgaver.
- Kommunen har fortsatt behov for å innhente ekstern kompetanse innenfor flere og små fagområder. Dette gjelder blant annet ergoterapikompetanse, kreftomsorg, kols, diabetes, psykisk helsevern. Det som utfordrer mest er at pasientgruppene hele tiden varierer, og at behovet ikke er konstant, og hvordan og om kommunen med bakgrunn i dette greier å utvikle kompetansen samt å gi ett tilfredsstillende tjenestetilbud. Dette er ofte områder det må samarbeides med andre kommuner om.
- Bli bedre på å ferdigstille det arbeidet som iverksettes før det iverksettes nye ting.
- Det rettes også en sterk bekymring i forhold til ledelsesressursene innenfor området. Oppgavebredden er etterhvert veldig stor, og det oppleves til tider mangel på mestring på grunn av at en som leder ikke klarer å levere i henhold til fastsatte frister.

Utfordringene er nærmere konkretisert i både årsplaner for de ulike fagansvar samt årsplan for områdene for 2016.

3.4. Næring, Miljø og Teknisk

Det må utarbeides nye strategier for hovedansvarsområde med klare mål, serviceerklæringer, planer for vedlikehold og ENØK. Dette for å tilpasse bemanningen til de gitte oppgaver, få en bedre målstyring og tid til ledelse og utviklingsoppgaver.

Driftskostnadene har økt på alle områder og særlig gjelder det innkjøp av håndverks- og maskin-innleie og energi. Dette gjelder særlig på de største byggene og vi har de siste en underbudsjettering som gjør det vanskelig å holde budsjett.

Dette gjelder også vegvedlikeholdet og med økte beredskapstillegg for vintervedlikehold må også budsjettnivået på dette området også økes.

Vi har stort etterslep på nødvendige vedlikeholds- og rehabiliteringsoppgaver på bygg og særlig kommunale veger. Det må avsettes mer midler for å rette opp dette og de bør vurderes å lånefinansieres rehabilitering til veg for eksempel forsterkning og asfaltering.

Vi må få en avklaring på framtidig organisering av brann- og redningsvesenet, og om vi skal tilknyttes fellesordning. Det ble fremmet sak om dette som konkluderte med at brann og redningsvesenet skal inntil en framtidig kommunestruktur er avklart bestå som nå. Det må utarbeides plan som synliggjør hvordan vi skal komme i mål med utdanningsreformen til deltidskorpset (ca. kr. 45' pr. deltaker – 12 stk.).

4. Mål

4.1 VISJON OG MÅL FOR KOMMUNENS VIRKSOMHET (I h.h.t. gjeldende kommuneplan)

Visjon:

”Flatanger – Aktivt og åpent”

Overordna mål:

I løpet av planperioden skal folketallet stabiliseres og økes ved å:

- Utnytte lokale fortrinn for næringsutvikling
- Fremstå som en helhetlig reiselivskommune
- Fokuserer på alle tiltak som fremmer bolyst

Plantema:

Mål for omdømme, kultur, folkehelse og bolyst

Hovedmål:

Utvikle et attraktivt lokalsamfunn slik at en oppnår stabilt folketall, og en normal alders- og kjønnsfordeling i befolkningen.

Delmål:

- Flatanger skal være et åpent og inkluderende samfunn preget av toleranse og raushet
- Videreutvikle lokalsamfunnet slik at alle opplever trygghet og trivsel
- I Flatanger skal vi arbeide for økt likestilling i alle samfunnsfunksjoner slik at all kompetanse blir tatt i bruk til det beste for lokalsamfunnet, og som bidrag til å innfri kvinners forventninger ved valg av bosted.
- Sikre tilgang på attraktive boliger for ungdom og tilflyttere
- Økt fokus på tilrettelegging for aktivt friluftsliv og varierte kultur- og idrettsaktiviteter for å fremme psykisk og fysisk helse.
- Flatanger skal være et samfunn hvor den enkelte oppmuntres til aktivt å utvikle sine evner og interesser, og engasjerer seg til det beste for lokalsamfunnet.

- Økt fokus på positiv markedsføring.

Mål for næringsutvikling og sysselsetting

Hovedmål:

Videreutvikle et aktivt og variert næringsliv som den viktigste forutsetningen for å nå kommunens hovedmålsetning

Delmål:

- Økt fokus på å dyrke fram en gründerkultur gjennom tidlig innsats
- Opprettholde samla produksjon og sysselsetting i landbruket på dagens nivå
- Videreutvikle oppdrettsnæringa til fortsatt å være i forkant m.h.t. kvalitet og lønnsomhet
- Støtte utvikling og nyskaping i reiselivet
- Styrke formidling av kultur og lokalhistorie som del av reiselivstilbudet

Mål for internasjonalisering

Innflyttere fra utlandet skal oppleve Flatanger som et åpent og inkluderende samfunn hvor de får brukt sine ressurser og får lyst til å bli.

Mål for arealstrategier

- Gjennomføre regelmessig revidering av arealplanen. I en tidlig fase i arealplanprosessen legges det opp til en breiest mulig debatt om kommunens overordna arealpolitikk.
- Sikre aktivt bruk av kulturlandskapet som ressurs for rekreasjon, reiseliv og landbruk
- Dyrka og dyrkbar jord skal i utgangspunktet ikke brukes til annet enn jordbruksformål.
- Ved behandling av utbyggingssaker som omfatter nedbygging eller omdisponering av dyrka mark, skal alltid alternativer utredes og vurderes
- Kommunen skal bidra til å ivareta reindriftsnæringas behov for egne reinbeitearealer
- Kommunen har følgende rekkefølge på prioritering når det gjelder utbygginger som berører dyrka jord, dyrkbar jord eller kulturlandskap:

- 1) Offentlige utbyggingsformål – mindre streng holdning
- 2) Næringsvirksomhet utenom landbruk
- 3) Boligbygging
- 4) Fritidsbebyggelse – svært streng holdning

Mål for kommunens utvikling innen natur og miljø.

- Naturen i Flatanger skal ivaretas slik at den også i framtida kan være vårt viktigste fortinn for tilflytting, reiseliv, og næringsetablering
- Ivareta naturmiljøet i nærområdene som den viktigste ressursen i det forebyggende helsearbeidet

Mål for kommunen som samarbeidspartner

Utvikle et forpliktende samarbeid med nabokommuner og kompetansemiljøer for å sikre framtidig tjenestekvalitet, rekruttering og utvikling av attraktive arbeidsplasser.

Kommunen som organisasjon

Hovedmål

-Visjonen aktiv og åpen gir retning for all aktivitet internt i kommuneorganisasjonen.

Delmål

- **Være en åpen organisasjon som bygger på:**
 - demokrati og gjennomsiktighet
 - offentlighet, ytringsfrihet og varslingskultur
 - kunne navigere ved hjelp av dialog med brukere, innbyggere og samarbeidspartnere
 - å søke drivkrefter for å utvikle organisasjonen
- **Søke å inneha kompetente medarbeidere som er:**
 - selvstendige kunnskapsmedarbeidere
 - myndiggjort i lys av fag, erfaringer, holdninger, verdier, delegasjon og tillit
 - selve forutsetningen for å skape tillit
 - forvalter sine ressurser til organisasjonens beste
 - initierer utvikling
- **Inneha et helhetlig og utfordrende lederskap som bygger på:**
 - helhet - samspill mellom politisk og administrativt lederskap
 - helhet - administrativt lederskapssamarbeid på tvers
 - utfordrende – delegere og myndiggjøre gjennom å utfordre, stille krav og støtte
 - utfordrende invitere medarbeidere og tillitsvalgte til medledelse

4.2 Mål som er styrende for den økonomiske utvikling

Med utgangspunkt i vår kommuneplan og statlige føringer er det i de ulike etater satt en rekke utviklingsmål.

Med tanke på den økonomiske utvikling, og behov for tilpasning, har vi to hovedretninger vi kan velge mellom:

- Opprettholde og videreutvikle et kommunalt tjenestetilbud, som gjør kommunen attraktiv som bosted og næringsetablering. Her vil en forventet befolkningsvekst føre til at kommunens frie inntekter vil øke..
- For å bringe den kommunale økonomi i balanse redusere det kommunale tjenestenivå i takt med reduserte inntekter.

Den ene utviklingsretningen kan sies å være offensiv, den andre passiv. En foreslår her en strategi som har i seg "noe" i begge tilpasninger. For å kunne opprettholde et levende lokalsamfunn på minimum dagens nivå er vi nødt til å satse på tiltak som bidrar til positiv befolkningsutvikling. For å klare dette er vi nødt til å skaffe oss økonomisk handlefrihet. Samtidig er vi nødt til å dimensjonere våre tjenester med hensyn til kvalitet (nivå), og hvor i kommunen tjenestene skal gis.

Uansett, slik som tidligere beskrevet, er kostnadssiden i kommunen i stor grad relatert til lønn. Derfor må mål og tiltak i stor grad rettes mot dette.

Hovedmål:

Inneha et årlig positivt netto driftsresultat med en drift som oppfyller krav satt lov, forskrift og sentrale føringer, samt som legger til rette for positiv samfunnsutvikling. I henhold til denne plan vil kommunen gjennom omfordelinger/innsparingstiltak og inntektsøkninger, bringe økonomien til et "bærekraftig" nivå.

Delmål:

1. Kommunen skal være svært kritisk m.h.t å ta nye investeringer i planperioden utover de føringer som ligger i 2017 budsjettet. Rehabilitering av PO-tunet har høyeste prioritet. Investeringer som er nødvendig for å imøtekomme lovkrav på kommunale tjenester har høy prioritet. Investeringer som i etterkant av gjennomføring medfører inntektsøkning, eller utgiftsbesparelse, og således forventes å være lønnsomme, kan likevel gjennomføres selv om dette medfører økt langsiktig lånegjeld.
2. I løpet av planperioden skal ressursinnsatsen målt i antall kommunale årsverk reduseres med minimum 3 innenfor dagens tjenesteområder. (Stillinger knyttet til spesielle prosjekt eller stillinger finansiert med øremerkede midler inngår ikke i beregningsgrunlaget.) Dette skal søkes gjennomført uten at det gjennomføres overtallighetsoppsigelser i organisasjonen.
3. Før en foretar faste nyansettelser i ledige stillingshjemler skal saken vurderes samlet av rådmannens ledergruppe. Følgende skal vurderes med utgangspunkt i stillingsanalyse og kravspesifikasjon:
 - Kan en gjennom interne/tverrsektoriell tilpasning legge hele eller deler av oppgavene over i andre stillingshjemler? (Hvis ja: Forutsetter drøftelser med ansatte/tillitsvalgte.)
 - Har vi ansatte som har fortrinnsrett ut fra AML § 14.2, eller behov for tilrettelegging ut fra helsemessige årsaker AML § 4-6?
 - Er det mulighet for sammenslåing av deltidstillinger, kontra vesentlige ulemper for arbeidsgiver?
 - Har vi ansatte som har meldt ønske om utvidet stilling, jfr. HTA kap 1§2, pkt. 2.3.1?

I ledighet i stillingshjemler som i vesentlig grad arbeider med ikke lovpålagte oppgaver, skal saken vurderes politisk før en foretar nyansettelse.
4. Nedgang i tjenestebehov skal fortrinnsvis medføre tilsvarende relative nedgang i nettokostnad for den samme tjeneste, hvis ikke spesielle forhold skulle tilsi noe annet. Tilsvarende skal økt tjenestebehov prioriteres med økte ressurser.
5. Kostratall skal benyttes aktivt som et grunnlag for vurdering av ressursinnsats, og evt behov for omorganisering. Ekstern rådgivingsbistand skal benyttes for mer inngående analyser.
6. Jobbnærværet skal i løpet av planperioden økes til minimum 93,5% i organisasjonen som helhet.
7. Øke kommunens inntekter gjennom bl.a. å øke eiendomsskattesatsen.
8. Kommunen skal innta et aktiv forhold til kommunesamarbeid for å sikre kommunalt tjenestenivå.
9. Føringer lagt i revidert kommuneplan, skal implementeres i kommunens øvrige planlegging og valg av tiltak. Dette for å fremme kommuneplanens hovedmålsetting.

5. Planlagte endringer/tiltak

5.1 Investeringsbudsjett

Mål: Kommunen skal være svært kritisk m.h.t å ta nye investeringer i planperioden utover de føringer som ligger i 2017 budsjettet. Rehabilitering av PO-tunet har høyeste prioritet. Investeringer som er nødvendig for å imøtekomme lovkrav på kommunale tjenester har høy prioritet. Investeringer som i etterkant av gjennomføring medfører inntektsøkning, eller utgiftsbesparelse, og således forventes å være lønnsomme, kan likevel gjennomføres selv om dette medfører økt langsiktig lånegjeld.

Forutsetninger:

Investeringsbudsjettet tar utgangspunkt kommunale føringer og vedtak. Viktige føringer vedtak som er lagt til grunn:

Rehabilitering/ombygging Pleie- og omsorgstun

Ny brannstasjon

Boliger, flyktninger (2016/17)

Økt tilrettelegging Storlavika industriområde.

Arbeid med bedring av mobildekning og bredbåndstilknytning

Økonomiplan investeringer 2017 – 2020

(Oversikt over planlagte investeringer for 2017 finnes i budsjett/årsplan for 2017)

Beløp i hele 1000 kr, inkl mva. 2017-prisnivå.

Tekst	2018	2019	2020
IKT, programvare	200	200	200
Flatanger PO-tun (Forutsatt investert kr 15 mill i 2017, tilskudd utbetales i 2018)	70 000	15 000	0
Fornyng bilpark/maskinforv.	500	500	500
Vei	1 000	1 000	1 000
Andre rehabilitering bygg/industriområder	2 000	2 000	2 000
Bredbånd/mobil-utbygging	1 000	1 000	
KLP-innskudd, Div.	500	500	500
Sum investeringer	75 200	20 200	4 200
Finansiering:			
Kommunalt låneopptak	26 600	10 700	3 700
Off finansiering/tilskudd PO-tun	34 000	6 000	
Mva-refusjon	14 600	3 500	500
Sum finansiering	75 200	20 200	4 200

Tar en hensyn til budsjetterte avdragsinnbetalinger i samme tidsrom, vil den totale lånegjeld i kommunen i planperioden 2017 - 2020 øke med ca. kr. 40.000.000.

5.2 Driftsbudsjett

5.2.1 Viktige forutsetninger

5.2.1.1 Skatteinntekter og rammetilskudd.

Innlagte frie inntekter følger KS-prognosemodell, og det er forutsatt lik befolknings sammensetning i perioden som i dag, men med en forutsetning av at vi fra og med 2017 følger prosentvis befolkningsutvikling i tråd med landsgjennomsnittet med utgangspunkt i folketall 1.7.2016. En befolkningsmessig negativ utvikling i forhold til landsgjennomsnittet vil da forverre de økonomiske prognosene tilsvarende. Dette er en “kritisk” forutsetning i økonomiplanen. Imidlertid legges forhold som lokal positiv utvikling innen boligutvikling og næringsutvikling, samt bosetting av flyktninger til grunn for at en fra dagens ståsted kan ha forhåpninger på at vi skal grunn følge gjennomsnittlig utvikling i landet for øvrig.

5.2.1.2 Inntekt på kommunale gebyrer og avgifter samt eiendomsskatt

En forutsetter også en indeksregulering av kommunale gebyrer i tråd med pris-/kostnadsutvikling.

Økonomiplanen forutsetter at en øker skatteprosenten på eiendomsskatten gradvis opp til 5,0 promille i 2020.

5.2.1.3 Renter og avdrag på lånegjeld

Det er beregnet en gjennomsnittlig lånerente på dagens nivå i planperioden. Etter omstrukturering, der bla. nedbetalingstiden på lånegjeld ble strukket, innehar nå kommunen ca. 70% av lånemassen på flytende rente, resterende på fastrenteavtaler med varierende binding.

5.2.1.4 Andre kostnader

Prioriterte tiltak angir i økonomiplanen en retning i kommunens tilpasning i henhold til angitt mål under økonomiplanens driftsbudsjett.

I økonomiplanen ligger en rekke usikkerhetsmomenter som kan medføre at en under veis må prioritere annerledes. Dette blir ytterligere konkretisert i årsplan/budsjett.

5.2.2 Tiltak med økonomisk konsekvens:

For nærmere beskrivelse av tiltak i 2017 henvises til budsjett/årsplan for 2017.

En gjør oppmerksom på at flere av tiltakene kan senke nivå/kvalitet på tjenestene. Tiltakene kan ut fra dette betinge politiske vedtak mht endringer av serviceerklæringer med mer.

Eiendomsskatt (Hovedansvarsområde 8)

Fra og med 2012 ble det innført eiendomsskatt til å gjelde for hele kommunen. (Vedtatt av kommunestyret i sak 27/11.) I 2013 ble skattetrykket satt til 2,5 promille av takst. Kombinert med flere omfattende kostnadsreduksjoner, samt til inndekning av store investeringsoppgaver, legges det opp til økning av skattesats.

Kalkulert utvikling, beløp i 1000-kroner:

	2017	2018	2019	2020
<i>Skattesats verk og bruk</i>	<i>4 promille</i>	<i>5,0 promille</i>	<i>5,0 promille</i>	<i>5,5 promille</i>
<i>Eiendomsskatt</i>	<i>4.050</i>	<i>5.050</i>	<i>5.050</i>	<i>5.550</i>

Dvs: Økning i perioden: + **Kr. 1.500.000**

Behov for økning av eiendomsskatten i perioden tilskrives store investeringsbehov, bl.a omgjøring/nybygg av pleie- og omsorgstunet (po-tunet) og bygging av ny brannstasjon. Bakgrunnen for større økning i eiendomsskatt (0,5 promille) enn hva som var forutsatt i forrige økonomiplan, er at kommunestyret økte økonomiske rammer for utbygging av po-tunet.

Reduksjon i antall årsverk/generell effektivisering (Påvirker 4 hovedansvarsområder)

Forutsetning: Skulle enkelte brukergrupper av kommunale tjenester få en vesentlig økning, f.eks økt barnetall, økt antall eldre, forventes dette at det vil påvirke kommunens frie inntekter i positiv retning.

Med utgangspunkt i satte delmål:

Nærme seg gjennomsnittlig ressursinnsats med kommunegruppe 5 (kostra) vedr ressursinnsats i spesialundervisning – mer undervisning i grupper (gjelder i alle skoler der kommunen finansierer spesialundervisning), samt nærme seg gjennomsnittlig ressursinnsats med kommunegruppe 5 (kostra) m.h.t. lærertetthet. Samtidig forventes fortsatt en elevnedgang på minimum 10 elever i kommunal grunnskole fram mot 2020. Innsparing i kommunale årsverk må kombineres med kompetanseutvikling til arbeidstakerne. Videre forventes også effektivisering gjennom årsverksnedgang i andre områder. Videre viser RO-prosjekt at ressursbruk innen pleie og omsorg ligger i overkant av sammenlignbare data fra tilsvarende kommuner. En har bl.a. forventning om at økt satsning på forebygging sam planlagt gjennomført rehabilitering av PO-tunet skal muliggjøre effektivisering innen drift. Størst effekt kan først forventes etter gjennomført utbygging/rehabilitering.

Totalt effekt i planperiode: kr. 2.600.000

Reduksjon sykefravær (Påvirker 2 hovedansvarsområder)

Gjennom effektivering av tiltak satt i IA-plan oppnå et gjennomsnittlig jobbnærvær på 93,5%. Kostnadsreduksjon innen utløpet av planperioden: Kr. 175.000

Endring av organisering av brann og redningstjeneste, NMT

Økt nettokostnad med kr. 700.000 påregnes fra og med 2018. Det er her også tatt høyde for at en evt. omorganisering av tjenesten også kan medføre administrative kostnadsreduksjoner. Angitt kostnad er høyst usikkert, og området vil bli underlagt en egen utredning med politisk beslutning i løpet av 2017.

Økning i renter og avdrag som følge av nyinvesteringer og dermed økt låneopptak i tråd med investeringsbudsjett. (Hovedansvarsområde 9)

Kr. 1.600.000 i økte avdrag og kr. 1.200.000 i økt rentekostnad.

Oppsummering:

Oversikt over tiltak og endring av nettokostnad. Tall i kr. 1000

	2018	2019	2020	Totalt
Sentrale styringsorganer				0
Fellesutg/stab	-25 (Sykefravær/generell effektivisering)	-25 (Generell effektivisering)	-25 (Generell effektivisering)	-75
Oppvekst/kultur/endring rammetilskudd	-600 (1 årsverk) -100 (generell effektivisering)	- 400 (0,5 årsverk/generell effektivisering)	-200 (Generell effektivisering)	-1300
Helsevern, pleie mv	- 400 (0,5 årsverk/Generell effektivisering/sykefraværsred)	-200 (Generell effektivisering/effekt omsorgstrapp)	-500 (0, 5 årsverk/ Generell effektivisering)	-1100
Næring, miljø, teknisk	-100 (Generell effektivisering) + 700 (Ny brannordning)	-100(Generell effektivisering)	-100(Generell effektivisering)	+400
Kirkelige formål				0
Eiendomsskatt	-1000(5,0 promille)		-500 (5,5 promille)	-1500
Totalt	-1525	-725	-1325	-3575

5.3 Økonomiplan drift 2017 -2020. Tall i 1000-kroner – 2017 prisnivå

	2017	2018	2019	2020
<i>Skatt på inntekt og formue, eks eiendomsskatt</i>	23 512	23 512	23 512	23 512
<i>Eiendomsskatt</i>	4 050	5 050	5 050	5 550
<i>Rammeilskudd (Inkl nedgang i privatskoletrekk 500' i 2018, 900' i 2019)</i>	55 466	55 600	55 606	55 271
<i>Andre statlige refusjoner, kompensasjoner renter/premieavvik</i>	2 802	2 800	2 800	2 800
<i>Sum Hovedansvar 8 (Inntektssiden eks kom. Avg/gebyr)</i>	85 830	86 962	86 968	87 133
<i>Nettokostnad hovedansvarsområder:</i>				
<i>HA 0. Sentrale styringsorganer</i>	-1 484	-1 484	-1 484	-1 484
<i>HA 1, Fellesutg., stab, støtte</i>	-7 818	-7 793	-7 768	-7 743
<i>HA 2, Oppvekst, kultur</i>	-21 747	-21 047	-20 647	-20 447
<i>HA 3, Helse, omsorg mv</i>	-38 673	-38 273	-38 073	-37 573
<i>HA 4, NMT</i>	-10 054	-10 654	-10 554	-10 454
	-1 222	-1 222	-1 222	-1 222
<i>Nettokostnad innenfor Ho 9, renter, avdrag, anvendelse:</i>				
<i>Renter (netto innskudd/lån)</i>	-746	-1 360	-1 760	-1 940
<i>Avdrag (Forutsetter ferdigstillelse PO-rehabilitering 2019)</i>	-4 086	-4 920	-5 460	-5 700
<i>Avsetning til uforutsette kostnader/tilleggsbevilgninger</i>	0	-209	0	-570
<i>Totalt nettokostnad</i>	-85 830	-86 962	-86 968	-87 133
<i>Driftsresultat</i>	0	0	0	0
<i>Netto driftsresultat (+ = positivt)</i>	0	209	0	570